Moldova Suverană

COTIDIAN AL GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

Ziarul apare de la 1 mai 1924 | MARȚI, 17 MARTIE 1992 | NR. 38 (17908) | PREȚUL 1 rub. | Fax 23-35-01.

Transnistria, lacrima mea...

APELUL

Guvernului Republicii Moldova către locuitorii din raioanele de pe malul sting al Nistrului

CONCETĂȚENI! În pofida eforturilor perseverente ale conducerii Republicii Moldova, orientate spre soluționarea prin mijloace pașnice a conflictului din raioanele de pe malul sting al Nistrului, liderii de la Tiraspol au împins aventura lor politică extremistă, cu un caracter net antipopular, până la sfîrșitul ei logic — războiul civil.

În ultimele zile au fost declanșate atacuri fără precedent prin amploarea lor asupra structurilor legale ale puterii, populația civilă este terorizată, au loc diversiuni banditești. Astfel, la 14 martie au fost aruncate în aer podurile de peste Nistru în zona localităților Vadul-lui-Vodă și Dubăsari, iar în noaptea de 14 spre 15 martie teroriștii și cazaci-mercenari au capturat o cantitate mare de armament.

Ca urmare a agravării situației, conflictele armate capătă un caracter general, antrenînd în ele tot mai mult populația pașnică. Crește numărul victimelor.

În această situație adresăm populației de pe malul sting al Nistrului chemarea de a sprijini structurile legale ale puterii. În efortul lor de a constrînge formațiunile banditești să depună armele, iar pe mercenari — să părăsească republica noastră.

Ne adresăm de asemenea cetățenilor care, prin forța împrejurărilor, au nimerit sub influența pucițtilor tiraspoleni și au pus mîna pe armă: încă nu e tîrziu să înceteze acest război absurd, încă nu e tîrziu să se dea dovadă de înțelepciune și de conștiință civică. Propunem ca timp de 48 de ore, începînd cu ora 18.00 a zilei de 15 martie a.c., să fie predate benevol armele către organele legale ale puterii. În caz contrar, organele republicane de menținere a ordinii vor lua toate măsurile necesare pentru apărarea cetățenilor, indiferent de naționalitate, împotriva samavolnicilor dezlănțuite.

Facem apel către militari să respecte principiile neamestecului în treburile interne ale republicii noastre, să respecte *legile ei* și să contracareze cu hotărîre încercările de capturare prin violență a armelor și de folosire a lor împotriva populației pașnice.

Concetățeni!

În acest moment de grea încercare și hotărîtor depinde de fiecare dintre noi dacă vom împinge republica în hăul războiului civil sau ne vom da seama și vom proceda la munca pașnică făuritoare întru binele poporului Moldovei.

15 martie 1992.

Parlamentul Ucrainei, cazacii Rusiei și criza din Transnistria

În legătură cu articolul «Cazacii complică criza din Transnistria» («Izvestia», 6 martie a.c.) trebuie să se precizeze că sesiunea V a Sovietului Suprem al Ucrainei a adoptat o Declarație referitoare la evenimentele din Transnistria. În timpul discuțiilor pe marginea ei unii deputați au întrebat: de ce Declarația e adresată doar Republicii Moldova? Aceste tertipuri au fost curmate scurt de Președintele I. Pliușci: «Există Guvernul constituțional al Republicii Moldova, din care motiv anume ei îi este adresată Declarația».

E. Kondratov, autorul articolului, care face serviciul Centrului învinuind Ucraina că permite cazacilor Rusiei să treacă în Transnistria prin Ucraina, știe mult prea bine că armata Centrului dispune de suficiente mijloace aeriene pentru a transporta căzăcimea rusă în oricare zonă a fostului imperiu. Ba mai mult Declarația în această problemă a cazacilor Ucrainei a fost publicată în presa Republicii Moldova multe zile în urmă, lucru pe care E. Kondratov a considerat necesar să-l treacă sub tăcere.

Și încă ceva. Victor Boico, unul dintre conducătorii R.U.H.-ului, a calificat Declarația Republicii Moldova referitoare la trecerea cazacilor Rusiei pe teritoriul Ucrainei ca fiind absolut justă ba ea a trebuit făcută cu mult înainte, și să fie adresată nu numai Ucrainei, ci și Federației Ruse.

Prin urmare și Sovietul Suprem al Ucrainei, și R.U.H.-ul, și cazacii Ucrainei recunosc doar Republica Moldova constituțională și anume pe acest făgaș vor întreprinde acțiunile de viitor în sfera nominalizată.

Micola NOVIȚKI,
corespondent-netitular al «M.S.».

Pod distrus

DUBĂSARI. În raioanele din stînga Nistrului situația rămîne foarte încordată. În ziua de 14 martie, ora 22.00, așa-ziși gardiști din Transnistria au săvîrșit un act diversionist. A fost aruncat în aer podul de peste Nistru de lîngă orașul Dubăsari, pe autostrada internațională Chișinău — Volgograd.

Atac asupra unității militare

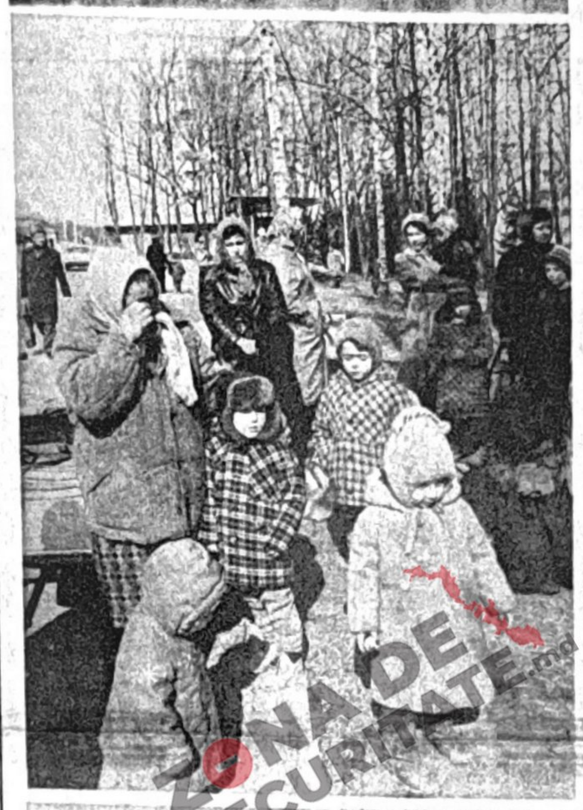
TIRASPOL. Liderii separatismului prin acțiunile lor pun în pericol viața femeilor. Astfel, faimoasa Galina Andreeva, liderul comitetului de grevă al femeilor din orașul Tiraspol, în fruntea a 600 de oameni, printre care erau mulți «gardiști» și cazaci-mercenari înarmați, au atacat unitatea militară din apropierea orașului Tiraspol, unitate care face parte din armata a 14-a a C.S.I. După presiuni și amenințări masive, producînd o străpungere în îngrădirea de pază cu ajutorul camioanelor de tonaj, atacatorii au capturat o mare cantitate de arme și muniții. Captura include 1321 arme-automat Kalașnikov și un milion și jumătate de cartușe pentru ele, 155 de pistoale Makarov și TT, 1300 de grenade F-1 și RGD-5, 15 aruncătoare de grenade RPG-7 cu întreg echipamentul de luptă, 30 de lansatoare de rachete sol-aer, alte echipamente.

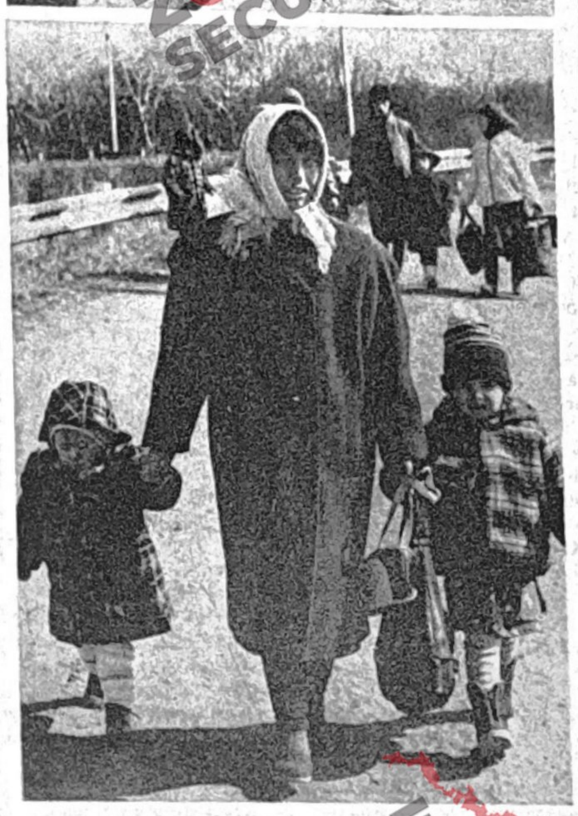
Ura fratelui

Zilele continuă să fie negre pentru neamul nostru, odată ce moldoveanul e împotriva fratelui său. O mare vrăjmășie bagă în oameni liderul din Transnistria, Caraman A. A. Și să vezi cum e susținut de consătenii săi din satul Ciobruciu, Slobozia. Femeile de aici insultă basarabenii. Chiar ieșind din biserică, poartă discuții aprinse, devin isterice. Vrajba le convine celor ce ne destramă, prin metodele lor comuniste obțin simpatia băștinașilor și aceasta e cea mai mare tragedie. Nu-și dau seama chinuiții moldoveni din Transnistria că ei duc tot greul ogoarelor, ei îi hrănesc pe cei veniți, și drept răsplată aceștia se fac stăpîni. Nu-și dă seama tovarășul Caraman că oamenii satului său sînt bolnavi din cauza muncilor grele. În loc să-i salveze, el le pune un jug și mai greu. Țin una și bună că politica Republicii în întregime nu-i bună, cea a liderilor nistreni e perfectă. Unele femei încearcă să mă sperie că de voi cădea în mîinile lui Caraman, voi închide gura pentru totdeauna. Eu am atins vîrsta de 59 de ani și nu mai am nici o frică. Îmi e grijă de nepoți, care urmează să trăiască aici.

M. CHIORPEC.
Slobozia.

Autobuz ciuruit de gloanțe

ROGHI. În cursul serii de 14 martie, gardiștii și cazacii care dețineau controlul asupra automagistralei Tiraspol — Rîbnița, plasați și la postul de la răscrucea satului Roghi, au deschis focul asupra polițiștilor ce efectuau paza vizavi de ei. Aceștia constituiau un grup din 15 persoane. Cei care i-au atacat își făcuseră un cuib de apărare foarte puternic lîngă șosea și în pădurea de alături, unde săpaseră tranșee, plasaseră în ele doturi: avînd și o mașină blindată, transformată dintr-un tanc și avînd, deci, șenile. Polițiștii au deschis un foc de apărare, însă forțele gardiștilor și cazacilor sporeau mereu. Astfel, în timpul contraatacului pentru luarea cu asalt a fortificațiilor plasate pe direcția Dubăsari, lor li s-au alăturat forțe suplimentare, sosite cu o mașină blindată, avînd și ea șenile, precum și cu un camion de tipul ZIL-130. În momentul cînd le «veneau forțe în ajutor» dinspre Rîbnița se deplasa un autobuz civil, care a fost atacat frontal cu rafale de mitralieră dintr-o mașină blindată. Martorii oculari spun că blindata a trecut apoi în spatele autobuzului și, știind prea bine cei din ea că polițiștii nu vor trage în autobuzul cu persoane civile, s-au camuflat cu ajutorul lui și au continuat atacul de foc. După aceasta blindata a împins autobuzul în șanț. La puțin timp, pasagerii au început să iasă din autobuz agitînd batiste albe pentru a da de înțeles că sînt oameni pașnici, însă acest lucru nu i-a oprit pe venetici în acțiunea lor militară. Împrăștiindu-se în mare grabă, oamenii civili au pierdut genți, valize, alte obiecte personale, rămase și acum pe undeva prin acea zonă. Totuși, polițiștii din serviciul M.A.I. al Republicii Moldova au reușit să-i facă pe atacatori să se retragă, împreună cu o blindată, înspre Dubăsari.

O echipă de filmare, deplasată în fața locului, a găsit o mașină blindată incendiată și doi gardiști morți lîngă ea. A fost incendiat și autocamionul, în a cărui caroserie se aflau, de asemenea, doi morți, purtînd uniforme de cazaci. Un alt cazac mort se afla în șanț.

Totodată, în autobuzul purtînd însemne de înmatriculare turcești — ANN — membrii echipei de filmare au văzut o tînără de vreo 20 de ani, decedată, se vede, în urma unei împușcături în frunte.

Tot la fața locului s-a deplasat dl V. Didic, viceprocurorul Republicii Moldova, însoțit de o echipă de experți, cu un grup de experți a venit și maiorul de miliție din orașul Rîbnița, dl I. Gaidukevici, de la care s-a aflat că în autobuz erau 33 de persoane turiști din orașul Harkov, Ucraina, ce plecau în Turcia, cei doi șoferi fiind cetățeni ai Turciei.

Noi acțiuni banditești

COȘNIȚA. În raioanele din stînga Nistrului forțele separatiste au săvîrșit încă o acțiune banditească. La 14 martie, ora 01,00, așa-zișii gardiști din Transnistria au atacat în satul Coșnița un autocamion al sectorului raional de poliție Dubăsari. Ca urmare a acestui atac cu folosirea armei de foc, șoferul-plutonier Nicolae Sotnicenco a decedat imediat, iar cîțiva lucrători ai poliției au fost răniți.

Polițiștii care au venit în ajutor au respins atacul gardiștilor. În zori, însă, două blindate ale «gărzii transnistrene» au deschis un foc intensiv de mitralieră asupra satului Coșnița.

Circumstanțele și numărul celor care au avut de suferit se precizează și vor fi comunicate suplimentar.

«Grad»—trofeu

DUBĂSARI. În dimineața zilei de 14 martie formațiuni armate ale gardiștilor și cazacilor au supus unui atac intens de focuri un șir de sate din raionul Dubăsari. Focul de ochire s-a tras nu numai din arme-automat, dar și din instalațiile de tipul «Grad». Un proiectil lansat dintr-o instalație a explodat pe teritoriul satului Coșernița, un altul — pe podul de peste Nistru, lîngă orășelul Vadul-lui-Vodă. O parte din pod este distrusă. Ca urmare a acțiunilor de răspuns, detașamentul de poliție al Moldovei a reușit să deblocheze podul și să-i forțeze pe gardiști să cedeze pozițiile pe care le dețineau. Părăsind în mare grabă podul de lîngă Vadul-lui-Vodă, ei au lăsat pe pod o instalație «Grad» și 14 mine antitanc, precum și o mare cantitate de dinamită, destinată, se vede, pentru aruncarea podului în aer. În timpul retragerii, împreună cu formațiunile așa-numitei republici nistrene, au plecat (sau au fost răpiți) și doi ziariști care au venit din Rusia pentru a oglindi evenimentele din Transnistria.

Moldova-pres.

Crește revolta populației

În satul Caragaș, raionul Slobozia, la 15 martie a avut loc un miting autorizat al deputaților mișcării democratice «Demnitatea» din Transnistria, la care au participat 150 de persoane. În cadrul mitingului a fost discutată situația social-politică în raion în legătură cu evenimentele tragice de la Dubăsari și escaladarea conflictului în alte localități. Participanții la miting au condamnat acțiunile criminale ale separatiștilor și au susținut eforturile Guvernului Moldovei de soluționare a tuturor problemelor pe cale pașnică, transmite Moldova-pres.

SLOBOZIA. În centrul raional Slobozia urma să aibă loc o adunare generală a locuitorilor, însă diriguitorii raionului și OSTK-ului au transformat-o într-un miting politic. Nicolae Ostapenko, președintele executivului raional, a vorbit despre situația social-politică în raion și în Transnistria, după care timp de peste 2 ore oamenii și-au expus deschis pozițiile față de actualii lideri ai raionului și ai republicii-fantomă, relatează Moldova-pres.

Pentru prima oară și ruși, și moldoveni din Slobozia au condamnat politica separatiștilor, s-au pronunțat contra gărzii lui Smirnov și a cazacilor mercenari, au optat pentru o Moldovă unică și indivizibilă. Văzînd aceasta, Ostapenko a încercat să cheme paza, înarmată cu bastoane de cauciuc, pentru a-i dispersa pe oameni, însă a fost fluierat și el, și Caraman, vicepreședintele republicii-fantomă, care au încercat din nou să sperie lumea cu venirea românilor.

De cîteva ori gardiștii s-au încăierat cu mulțimea. Fiind prezenți la mitingul din fața căminului cultural circa 2 mii de oameni, nimeni n-a fost reținut, deși asemenea tentative s-au făcut. Într-un cuvînt, separatiștii au simțit mînia poporului.

«Tî smotri...»

TIRASPOL. (De la corespondentul nostru). Sătui de bine și de trîndăveală, gardiștii tiraspoleni și-au asumat misiunea de a interzice moldovenilor chiar și să vorbească în limba lor maternă. În ziua de 13 martie curent Iurie Solonari, Vladislav Tărîțanu, Igor Polop, Sergiu Romanciuc și Vasile Stoiu — toți studenți la Institutul Pedagogic din localitate — ieșind la recreație, discutau aprins asupra prelegerilor lectorului. Pe lîngă ei treceau trei gardiști înarmați cu pistoale-automat și un ofițer și auzindu-i vorbind românește au oprit pasul exclamînd: «Tî smotri, barani stolați!», și ca la comandă au pus pistoalele-automat la ochi. Era ora 11.30 și probabil aceasta l-a făcut pe ofițer să dea comanda pe loc repaus.

Scăpați teferi, studenții s-au reîntors în auditoriu, dar prelegerile lectorilor treceau pe lîngă urechile lor, erau speriați la culme.

Pucițtii atacă armata

În seara zilei de simbătă pucițtii tiraspoleni au pus la cale un act fără precedent: au atacat depozitele de armamente și muniții ale unei unități militare. Corespondentul radiodifuziunii naționale a Moldovei i-a solicitat duminică seara un interviu generalului-maior Iu. M. Netkacev, comandantul Armatei 14. Reproducem unele fragmente din acest interviu.

— Domnule general, vă rog să ne povestiți ce și cum s-a întîmplat?

— Ieri seara, pe la orele 19.30 serviciul operativ mi-a raportat că un grup de vreo 500—600 de femei și 250—300 de gardiști și cazaci înarmați au atacat unitatea militară dislocată la Parcani. Sub scutul viu al femeilor cazacii au dat buzna pe teritoriul orășelului, blocînd cazarma, statul-major.

Femeile cereau armament. Ele au fost avertizate că depozitul, spre care se îndreptau este minat. Atunci gloata a blocat încăperea unde se afla garda de pază, cerînd amenințător să li se deschidă depozitul. Garda a tras foc de arme în aer. O parte din atacante părea că s-au calmat puțin. Dar, îndemnată de cineva, gloata, folosind niște camioane grele, a pornit să-și facă drum prin cîmpul minat, explodînd patru mine... Atacanții au dărîmat ușa, răpind armele automate și cartușele ce aparțineau batalionului de aici.

— Cum apreciați situația? Care este starea de spirit a corpului de ofițeri după această ieșire a femeilor conduse de Galina Andreeva, după avertizările făcute de ea și de comitetul ei de grevă, după clocnirile dintre militari și gardiști?

— Există opinii diferite. Dar, în genere, țin să menționez că militarii s-au cam săturat de toate acestea. Noi sîntem ofensați și fizic, și moral. Nu mai zic că eu, ca comandant al armatei, am fost condamnat de către acest comitet de grevă al femeilor la moarte prin spînzurare. La aceeași pedeapsă e condamnat și colonelul Stepighin Iu. G., șeful serviciului de contrainformație al armatei. De cîtva timp ofițerii noștri zi și noapte se găsesc în cazarme. Ei fac totul pentru a nu admite răpirea armamentelor.

— Înainte de a veni aici, mi s-a comunicat de la Chișinău că în străzile orașului a ieșit foarte multă lume, că și acolo femeile cer arme ca și aici. Ce-ați putea să le spuneți?

— Cît privește atacul banditesc asupra unității militare, sînt sigur — a fost calculat din timp. Locuitorilor Chișinăului aș dori să le spun: nu vă dedați la o prostie de felul aceleea pe care o face aici în Transnistria comitetul de grevă al Galinei Andreeva. Nu e asta ieșirea din situație. După mine cea mai potrivită soluție ar fi tratativele... Numai ce am privit la «Mesager» înmormîntarea unui plutonier de poliție. Pentru ce a căzut el? Pentru ce și-au pierdut viața alți oameni nevinovați de pe ambele maluri ale Nistrului? E timpul să ne oprim. Am ajuns la bariera, după care te poți aștepta la orice, și va fi tîrziu.

— Domnule general, știu că v-a făcut azi o vizită Grigore Maracuța, președintele așa-zisului soviet suprem al republicii nistrene...

— Da, am avut o discuție tăioasă... Comandamentul armatei i-a cerut în mod ultimativ să fie restituite armele prădate. G. Maracuța m-a asigurat că începînd cu mîine, armele vor fi restituite. În legătură cu acest fapt este intentat un caz penal.

— Dar dacă acestea-s numai vorbe?

— Atunci vom căuta să întreprindem alte măsuri...